

obchodní mise a lidového komisariátu rozuměti tak, že obsahují třeš právních norem pro uzavírání sňatků platných, jest divergence zmíněného přípisu ministerstva spravedlnosti se sdělením uveřejněným ve věstníku patrná, neboť posléze uvedená nota lidového komisariátu v Moskvě nemluví ničeho o platnosti církevních sňatků podmíněné zaregistrováním v občanském úřadě. Bude tedy nutno bezpečně zjistiti, která z obou uvedených norem vlastně platí, zda platí to, co jest uvedeno ve vyžádané v tomto sporu zprávě čsl. obchodní mise v Moskvě, či to, co dle sdělení ve věstníku ministerstva uveřejněného obsahuje nota lidového komisariátu. Je-li platným prvé (t. j. obsah zprávy čsl. obchodní mise v Moskvě), bude ještě nutno zjistiti, jaký jest předepsaný způsob zaregistrování sňatků církevních v občanském úřadě, a pak bude nutno vyšetřovati, zdali těmto formelním předpisům zaregistrování při sňatku, o nějž jde, bylo vyhověno.

Čís. 4694.

Není závady, by zasílatel nepojistil »v sobě« zásilku. Takováto pojišťovací smlouva posuzuje se podle obč. zákona. V příkazu odesílatele zasílateli, by zboží pojistil, není obsažen příkaz, by je v sobě pojistil. Ani z toho, že zasílatel čítal odesílateli vyšší premii, než sám platil, nelze souditi, že v sobě zásilku pojistil.

Bez zvláštní žádosti nemá zasílatel povinen, by bezodkladně sdělil odesílateli osobu pojišťovatele a obsah pojišťovacích podmínek. Tato povinnost nastává však, jakmile udál se pojištěný případ.

Příkaz, zásilku pojistiti, nechová v sobě příkaz, dáti ji pojistiti i proti škodě z vytrousení nebo vyschnutí zboží.

(Rozh. ze dne 17. února 1925, Rv II 639/24.)

Proti žalobě zasílatelské firmy o úplatu za provedení dopravy namítla žalovaná firma započtením vzájemnou pohledávku na náhradu škody, ježto dopravovaný čaj došel s úbytkem, a odůvodňovala vzájemnou pohledávku jednak tím, že pojišťovací smlouva byla uzavřena přímo se žalobkyní, jednak že žalobkyně opomenula dáti pojistiti zboží proti všem nebezpečím. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby a neuznal započtením namítané vzájemné pohledávky po právu mimo jiné z těchto důvodů: Co se týče nároku žalované na náhradu škody, odůvodňuje žalovaná nárok ten předně smlouvou pojišťovací, uzavřenou prý se žalobkyní. V tom ohledu jest dopisem ze dne 7. dubna 1920, příl. M dokázáno, že žalovaná nařídila pojištění 160 beden čaje slovy: »Die Ware ist für den Bahn oder Schiffverkehr zu den seinerzeit bekanntgegebenen Prämiensätzen auf der Betrag von M 360.000 zu versichern, gegen alle Gefahren.« Již dopisem příl. L ze dne 20. března 1920 oznámila žalovaná žalobkyni, že v pojištění jejího zboží musí býti vždy zahrnuto i pojištění proti krádežím (vyloupení) po dobu dopravy. Dopisem čís. 4 ze dne 14. dubna 1920 oznámila firma Schenker & Co. v Hamburku žalované: »Die Versicherung der Sendung gegen alle Ge-

fahren wird durch unser Prager Haus gedeckt.« Jest také dokázáno, že neuzavřela žalovaná oním příkazem smlouvu pojišťovací se žalobkyní, nýbrž že dala pouze firmě Schenker & Co. v Hamburku příkaz dáti zboží pojistiti proti všem nebezpečím, kteréžto nařízení přikázala ona Hamburská firma žalující firmě k vyřízení. Žalobkyně vyhověla příkazu úplně uzavřením smlouvy pojišťovací se společností pojišťovací P. dle pojistky příl. P, dle kteréž čaj pojištěn byl dnem 9. dubna 1920 žalobkyní u P. na 360.000 M »für Rechnung, wenn es angeht«, jak pro dopravu lodí, tak i drahou proti veškerým v §u 1 podmínek obou pojistek uvedeným nebezpečím včetně krádeže. Jest takto jak i výpovědi svědka Ludvíka H-a, kterýž potvrdil, že pojištění bylo žalobkyní ohlášeno dne 9. dubna 1920 a sice provisorně, poněvadž všechny nutné údaje nebyly žalobkyní v té době známy, že však definitivní pojistka se stala 11. května 1920, kterého dne všechny nutné údaje byly žalobkyní oznámeny, dokázáno, že pojišťovací smlouva ohledně čaje uzavřena byla žalobkyní pouze jako sprostředkovatelkyní na účet žalované z jejího příkazu právoplatně s pojišťovací společností P. Ta okolnost, že žalobkyně nedala žalované dotyčnou pojistku, jest úplně bezvýznamná, neboť, nehledě k tomu, že žalovaná toho vůbec od žalobkyně nežádala, sluší poukázati na to, že žalovaná vždy setrvala na tom stanovisku, že pojišťovací smlouvu uzavřela pouze s žalobkyní, kteréž se proto výhradně držela. Spediter nemůže však býti přidržován, aby sporem vystupoval proti pojišťovně na plnění její povinnosti, nýbrž jest to věci odesílatele samého, zde tedy žalované. Tato se může proto náhrady škody domáhati jen oproti pojišťovací společnosti P., nikoliv však oproti žalobkyni, kteráž společnost jí dle zjištěného stavu věci mohla býti známa, pokud se týče kterouž dotazem u žalobkyně ihned mohla zjistiti. Neboť jest dopisy dokázáno, že, jakmile žalovaná oznámila žalobkyni případ škody, vyžádala si žalobkyně od žalované ihned dopisem ze dne 3. července 1920 zaslání původního nákladního listu. Dopisem ze dne 7. července 1920 zaslala pak žalovaná žalobkyni vyžádaný nákladní list, po jehož obdržení žalobkyně ihned případ škody oznámila společnosti P. dopisem ze dne 9. července 1920, takže žalobkyně sama opatřila oproti P. vše, čehož k hájení práv žalované proti P. bylo třeba. Již z dopisu N/1, v kterémž žalobkyně píše: »Wir erhielten Ihre Reklamation von 30. (Juni) 1920, die wir sofort weiterleiten werden«, musela žalovaná jako protokolovaná velkoobchodnice poznati, že nebylo zboží u žalobkyně, nýbrž u třetí osoby pojištěno. Dopisem příloha O ze dne 9. července 1920 však oznámila žalobkyně žalované výslovně postoupení její reklamace pojišťovací společnosti. Nicméně však nežádala žalovaná na žalobkyni pojmenování pojišťovací společnosti, takže nemůže býti řeči o tom, že by se byla žalobkyně dopustila tím, že nesdělila se žalovanou jméno dotyčné společnosti, zanedbání péče řádného obchodníka, kteréž by se objevilo až tehdy, až by zjištěno bylo, že opožděným neb vůbec se nestavším sdělením jména pojišťovny vinou žalobkyně zmařeno bylo uplatňování skutečných a prokázaných nároků žalované proti oné pojišťovně. Co se týče žalované, že žalobkyně nepojistila čaj proti všem nebezpečím, jest výpovědi znalce P-a dokázáno, že pojištěním proti »veškerým« nebez-

pečím jsou jen kryty případy poškození dle všeobecně platících podmínek pojišťovacích a že veškerá nebezpečí v nejširším smyslu slova tím míněna nejsou. Že případné pojištění odpovídalo všeobecně platícím pojišťovacím podmínkám, vysvítá z toho, že vystaveno bylo, jak na první pohled vidno, na obvyklém pojistném tiskopisu, že se tedy pojištění vztahovalo na všechny tam vyznačené obvyklé případy škody a že na žádost žalované v pojištění zvláště pojato bylo i poškození čaje krádeží. Jest takto dokázáno, že žalovaná neuzavřela smlouvu pojišťovací se žalobkyní, nýbrž že přikázala pouze této opatření pojištění čaje a že žalobkyně tento příkaz splnila s péčí řádného obchodníka sprostředkováním pojištění čaje jménem žalované a na její účet u P., světoznámé společnosti pojišťovací prvotřídní. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil v podstatě z týchž důvodů.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání, opírajícímu se v první řadě o dovolací důvod čís. 4 Šu 503 c. ř. s. a kromě toho také o dovolací důvod čís. 2 téhož Šu, nelze přiznati oprávněnosti. Nehledíc k tomu, že dovolání má takřka doslova též obsah jako odvolací spis žalované a nyní dovolávající se firmy, nejsou vývody dovolací nikterak s to, vyvrátiti správné důvody napadeného rozsudku, v podstatě totožné s rozhodovacími důvody rozsudku první stolice. Po právní stránce nerozřešily soudy nižších stolic nikterak nesprávně otázku, zda lze žalobkyni pokládati za přímého smluvníka ohledně pojištění. Dovolatelce lze přisvědčiti, že ani z čl. 376 obch. zák., ani z jiných zákonných ustanovení nelze vyčísti překážku, která by bránila zasílateli jako jednotlivci, aby sám, ovšem nikoli ve smyslu pojišťovacího zákona (§ 164 poj. zák.) nepojistil zboží k dopravě mu svěřené (§ 1288 obč. zák.); avšak v projednávaném případě nelze ani z jediné dovolatelem naznačené okolnosti usouditi, že žalobkyně uzavřela pojišťovací smlouvu jako samokontrahentka. Dovolací soud přidává se v té příčině úplně k názoru nižších soudů, že ani z dopisu dovolatelky ze dne 7. dubna 1920, který obsahoval pouhý příkaz, zboží pojistiti, nikoliv však nabídku straně žalující, by ona sama přímo zboží pojistila, ani z dopisu žalobkyně ze dne 14. dubna 1920, jehož slova »die Versicherung wird durch das Prager Haus gedeckt« nelze jinak vyložití než že »krytí« znamená obstarání pojištění u cizího ústavu — neplyne právní závěr, že byla mezi stranami uzavřena přímá pojišťovací smlouva. Na bezvýznamnost okolnosti, že žalobkyně počítala dovolatelce vyšší pojišťovací premii, než kterou sama zaplatila pojišťovně P., poukázaly nižší soudy zcela správně, a netřeba proto v tom bodě dalšího dokazování výsledkem svědků, jak dovolatelka navrhuje, spatřujíc vadu řízení v tom, že tomuto jejímu návrhu nebylo nižšími soudy vyhověno. Z rozsudku znalce F-a šlo také na jevo, že jest zasílatel podle zvyklosti oprávněn, účtovat za námahu spojenou s obstaráním pojištění s jiné strany mu přikázaného jistou částku, přibližně as 20% premiové sazby, takže celková premie 1% pojištěného peníze jest obvyklou premii, za-

silateli požadovanou. Bezvýznamnou jest i okolnost, že žalobkyně nevyrozuměla dovolatelku ihned o pojištění uzavřeném s P., neboť okolnost tato nabyla by významu teprve tehdy, kdyby byl nastal případ pojištění, krytý pojistkou a vzešlo z ní právo pro pojištěného, o němž uvědomiti pojištěného bylo by arcí povinností žalobkyně, kterýžto případ však nenastal; ostatně neprojevila dovolatelka zájmu na tom, zvěděti ihned jméno pojišťovny, pokládajíc od počátku žalobkyni za svou spolukontrahentku. Dovolatelka odvozuje proto svůj náhradní nárok z pojišťovací smlouvy neprávem a stejně tak i z čl. 380 obch. zák. Proti výkladu slov »gegen alle Gefahren« soudy nižšími brojí dovolatelka zcela bezdůvodně, neboť výklad ten kryje se s posudkem znalců, kteří uvedli, že žádná pojišťovna nepřevezme pojištění proti vytrousení zboží puklinami v bednách. Měla-li dovolatelka za to, že jest možným pojištění dále sahající než jako bylo lze mu rozuměti podle všeobecně platných podmínek pojišťovacích, měla dáti příkazem svým na jevo, že si toho pojištění přeje, jakž učinila dopisem ze dne 30. března 1920 ohledně krádeže a vyloupení. Žalující firma zachovala se podle příkazu dovolatelky pojistiti zboží po čas dopravy proti veškerému nebezpečí ve smyslu pojišťovacích podmínek všeobecných, a nelze proto činiti opodstatněnou výtku, že zanedbala péči řádného obchodníka, nepojistivši zboží také proti vytrousení a vyschnutí. Bezpodstatnou jest však také tato výtku, pokud dovolatelka spatřuje zanedbání této péče i v tom, že žalobkyně nesdělila s ní ihned pojistku neb aspoň pojišťovací podmínky a stačí v té příčině poukázati na to, co již shora bylo uvedeno. Pokud dovolatelka opřela a opírá svůj náhradní nárok také o ustanovení čl. 384 obch. zák., poukázaly nižší soudy zcela správně k tomu, že schází veškerý předpoklad pro to, zabývati se otázkou ručení speditera za meziposílatele, není-li dokázáno, že spediter ujednal s odesílatelem zboží určité sazby dopravní.

Čís. 4695.

Obchodní pomocníci (zákon ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.).

Dbáti pečlivosti řádného obchodníka jest kupec povinen i ve smluvním poměru vůči svým zaměstnancům.

Není závady, by si zaměstnavatel na služné svého zaměstnance nezapočetl schodek, za který stihá zaměstnance zodpovědnost. Započetli-li v takovém případě nedbalým zjištěním schodku podstatně více, než schodek činí, zavedl zaměstnanci důvod k předčasnému rozvázání služebního poměru.

(Rozh. ze dne 17. února 1925, Rv II 721/24.)

Zalobce byl prodavačem žalované firmy a, ježto žalovaná zadržela si provisi, na niž měl žalobce nárok, zrušil žalobce služební poměr a domáhal se zaplacení provise i služného za dobu výpovědní. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, zjistiťše, že žalovaná zadržela si provisi proto, že v prodejně, svěřené žalobci, bylo zjištěno manko, na toto